

دانشگاه و قیام

گزارشی از فعالیت دانشجویان و اساتید دانشگاه خواجه نصیر در جنبش اعتراضی ژینا

فهرست مطالب

کنش‌های دانشجویی در طول قیام

-تجمع

-تحصن

-اعتصاب

-هنر اعتراضی

-بیانیه

حراست در طول قیام

کمیته انضباطی

-احضار غیرقانونی

-عدم ارائه ادله تخلف در جلسه تفهیم اتهام

-سلب حق دفاع حضوری در شورای بدوی و تجدید نظر

-ارائه تفاسیر نادرست از مواد شیوه‌نامه انضباطی

-عدم رعایت اصول اولیه حقوق دانشجویان

اساتید؛ کنش‌ها و سرکوب‌ها

دانشگاه خواجه نصیر در دوره بعد از اعتراضات

-تغییرات ساختاری

-حراست در دوره جدید

-کمیته انضباطی در دوره جدید

کنش‌های دانشجویی در طول قیام

در جریان جنبش زن زندگی آزادی و پس از قتل حکومتی مهسا امینی در تاریخ ۲۵ شهریور سال ۱۴۰۱، دانشجویان دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی از روش‌های مختلفی برای اعلام اعتراض و انزجار خود نسبت به سیستم حکومتی استفاده کردند که برخی از نمونه‌های آن و همچنین سرکوب‌های صورت گرفته بر علیه آنان را بررسی می‌کنیم. بر اساس آمارهای بدست آمده، در دانشگاه خواجه نصیر بیش از ۳۰ دانشجو در طول جنبش توسط نهادهای امنیتی به مدت حداقل بیش از یک شبانه‌روز بازداشت شدند. آمار دقیقی از کل دانشجویان دستگیر شده موجود نیست اما تخمین زده می‌شود که حدود ۷۰ دانشجو در طول قیام توسط نیروهای امنیتی دستگیر و یا بازداشت شده‌اند. برای تعداد کثیری از دانشجویان پرونده‌های انضباطی تشکیل شده است که حاصل آن احکامی تا دو ترم تعلیق با احتساب سنوات می‌باشد. همچنین تخمین زده می‌شود که بطور میانگین از هر ۵ دانشجوی معترض حاضر در تجمع‌ها و تحصن‌ها، ۳ نفر دانشجوی دختر بوده‌اند که از حضور بسیار پررنگ دانشجویان دختر در این جنبش حکایت دارد.

(توجه: اطلاعات این فصل از گزارش از منابعی مانند کانال شورای صنفی دانشگاه خواجه نصیر، اعلام وضعیت خواجه نصیر و اخبار اعتراضات دانشگاه خواجه نصیر استخراج شده و در نتیجه ممکن است همه مصادیق اعتراضی دانشجویان دانشگاه را در بر نگیرد.)

تجمع

اولین کنش جمعی دانشجویان دانشگاه خواجه نصیر در واکنش به قتل مهسا امینی، سه‌شنبه ۲۹ شهریور در پردیس‌های سیدخندان و ونک رخ داد. دانشجویان ابتدا با روشن کردن شمع و خواندن سرودهای «خون ارغوان‌ها» و «برابری» با اعتراضات مردمی همصدا شدند و با الهام از مردم کردستان، شعار «زن زندگی آزادی» سر دادند. اما با شروع فیلم برداری توسط نیروهای بسیج جو متشنج و شعارهای «این همه سال جنایت، مرگ بر این ولایت» و «ظلم و فساد و بیداد، مرگ بر این استبداد» از سوی دانشجویان آزادی‌خواه و عزادار سر داده شد. پس از پایان تجمع، تماس‌هایی مبنی بر تهدید به دستگیری از سوی نهادهای امنیتی با دانشجویان گرفته شد.

چهارشنبه ۳۰ شهریور اولین دانشجو از دانشگاه خواجه نصیر بازداشت شد. مسئولین دانشگاه برای جلوگیری از شدت گرفتن فضای جنبش در دانشگاه، هفته اول مهرماه را به بهانه بین‌التعطیلی مجازی اعلام کردند. در واکنش به این خبر، اکثر دانشجویان کلاس‌های مجازی را تحریم کردند. برای برقراری فضای ترس ۷ مهر یکی دیگر از دانشجویان دانشگاه بازداشت شد.

شنبه ۹ مهر یک روز پس از جمعه خونین زاهدان با حضوری شدن کلاس‌ها، دانشجویان در لابی پردیس‌های ونک و سیدخندان تجمع کرده و با شعارهایی مثل «دانشجوی زندانی آزاد باید گردد» و ذکر نام بازداشت‌شدگان از آن‌ها حمایت نمودند. در پردیس ونک، حضور نیروهای بسیج تجمع را به حیاط کشاند و شعارهای «از زاهدان تا تهران، جانم فدای ایران» و «بترسید بترسید ما همه با هم هستیم» سر داده شد. با افزایش یافتن تعداد دانشجویان و پر شدن فضای حیاط درب‌های پردیس بسته شد و بخشی از مردم در حمایت از دانشجویان پشت درها با آنان همراهی کردند.

۱۰ مهرماه به شکل متحد در همه پردیس‌های دانشگاه، دانشجویان پشت در کلاس‌ها و لابی دانشکده تحصن کرده و خواستار آزادی بی قید و شرط دانشجویان بازداشتی شدند.

در تاریخ ۱۱ مهر، پس از وقوع فاجعه دانشگاه شریف، دانشجویان دانشگاه خواجه نصیر در همصدایی با آنان تجمعات گسترده‌ای در همه پردیس‌ها را شکل دادند. تجمع اصلی در پردیس سیدخندان با حضور بیش از ۸۰۰ نفری دانشجویان برگزار شد. دانشجویان ابتدا مقابل دانشکده برق با بالا بردن پلاکارد و سر دادن شعار تجمع کرده و سپس با افزایش تعدادشان شروع به راهپیمایی اعتراضی کردند. با رسیدن نیروهای امنیتی و ورود ون‌ها به کوچه مقابل پردیس، دانشجویان مقابل درب اصلی تجمع کرده شعارهایی مثل «از کردستان تا تهران، جانم فدای ایران»، «ما اهل کوفه نیستیم شریف تنها بماند» و «زن زندگی آزادی» سر دادند. پس از به درازا کشیدن اعتراض نیروهای امنیتی تغییر موقعیت داده و به اطراف پردیس منتقل شدند. نیروهای حراست به قصد فریب دانشجویان پیشنهاد خروج تک به تک از پردیس را دادند اما دانشجویان کنار هم مانده و نهایتاً خارج شدند. همزمان تجمع پردیس میرداماد با یورش نیروهای امنیتی و تهدید به بازداشت فله‌ای به

خشونت کشیده شد. تجمعی که از صبح شروع شده بود با شعارهایی مثل «ننگ ما ننگ ما پلیس الدنگ ما» خاتمه یافت.

۱۲ مهر دانشجویان در پردیس ونک دست به تجمع زدند. شعارهایی چون «زندانی سیاسی آزاد باید گردد» و «زن زندگی آزادی» شعارهای اصلی بودند. این بار حراست صراحتاً به دانشجویان هشدار داد که در صورت ادامه اعتراض، درهای حیاط را به روی نیروهای امنیتی باز خواهد کرد، اما دانشجویان تسلیم تهدید نشدند. نیروهای بسیجی نیز در هماهنگی با ارگان‌های سرکوب سعی در ایجاد درگیری جهت اخلاف در تجمع را داشتند.

شنبه ۱۶ مهر حلقه اولیه تجمع در پردیس میرداماد شکل گرفت. دانشجویان با شعار «ایران شده بازداشتگاه، اوین شده دانشگاه» به بازداشت گسترده فعالین سیاسی واکنش نشان دادند. در این روز حراست پردیس به دانشجویان سایر دانشکده‌ها اجازه ورود نداد و تعداد زیادی از دانشجویان پشت در منتظر ورود به دانشگاه بودند که با سرازیر شدن نیروهای امنیتی مواجه شدند. این نیروها به شلیک گلوله‌های ساچمه‌ای و پینت‌بال دانشجویان بیرونی را مورد ضرب قرار دادند و پس از آن شروع به شلیک گاز اشک‌آور به داخل حیاط پردیس کردند. دانشجویان بدون ترس به سمت در اصلی پیشروی کرده و با شعار «بیشرف» به نیروهای سرکوب واکنش نشان دادند.

در واکنش به تجاوز به حریم دانشگاه و همکاری حراست برای سرکوب دانشجویان، ۱۷ مهر تجمعات در همه پردیس‌ها برگزار شد. علاوه بر تعطیلی گسترده کلاس‌ها، تجمعات با شعارهای «دانشجو می‌میرد، ذلت نمی‌پذیرد»، «دانشجوها تو زندون، استادامون خفه خون»، «مرگ بر دیکتاتور» و ... شکل گرفت.

دوشنبه ۱۸ مهر، حراست دانشگاه در برخی پردیس‌ها با توهین و تهدید، از مختلط شدن سلف‌ها جلوگیری کرد که در پاسخ دانشجویان به شکل جمعی غذای خود را به حیاط و راهرو دانشکده‌ها برده و شعار «زن زندگی آزادی» سر دادند. تا ۲۰ مهر اعتراض دانشجویان به خصوص در پردیس ونک و میرداماد جهت لغو تفکیک جنسیتی سلف‌ها ادامه داشت.

با بازداشت یکی دیگر از دانشجویان در جمعه ۲۲ مهر فضای دانشگاه خواجه نصیر ملتهب شد. شنبه ۲۳ ام کلاس‌ها مجدد تعطیل شده و دانشجویان در حیاط و لابی دانشکده‌ها تجمع کردند. آن روز شعارها تندتر شدند که می‌توان به «امسال سال خونه، سیدعلی سرنگونه» و «این همه سال جنایت، مرگ بر این ولایت» اشاره کرد. در پردیس ونک حمله مستقیم بسیجی‌ها و ضرب و شتم دانشجویان، اعتراضات را به اوج خود رساند. دانشجویان با شعار «بسیجی سپاهی داعش ما شما می‌د» پیشروی کرده و حیاط را پر کردند. در حالی که پردیس در محاصره نیروهای امنیتی بود، نیروهای حراست چند دانشجو را به اتاقک حراست بردند و آن‌ها را تهدید کردند که به نیروهای بیرونی تحویل خواهند داد.

شب ۲۳ مهر، بسیج خواجه نصیر طی بیانیه‌ای اعلام می‌کند در صورت حفظ اعتصاب کلاس‌ها و ادامه اعتراضات، مستقل (آتش به اختیار) عمل خواهد کرد. این بیانیه و همزمانی آن با آتش‌سوزی زندان اوین بر خشم دانشجویان می‌افزاید. ۲۴ مهر تجمع به شکل متحد در همه پردیس‌ها برگزار گردیده و شعارهای «تهران شده بازداشتگاه، اوین شده کشتارگاه»، «از کردستان تا سیستان، خونین تمام ایران»، «مرگ بر دیکتاتور» و ... سر داده شدند. در پردیس ونک با فحاشی و فیلم برداری نیروهای کم تعداد بسیجی، فضا متشنج شد و در پردیس سیدخندان هنگام اوج گرفتن تجمع، تماس‌های تهدیدآمیز نهادهای امنیتی مبنی بر دستگیری با دانشجویان گرفته شد.

۲۵ مهر نیروهای حراست مانع برگزاری کارگاه «آشنایی با حقوق دانشجویی» در پردیس ونک شدند. همزمان در پردیس سیدخندان به تهدید دانشجویان پرداختند. دانشجویان در تجمع آن روز شعارهایی نظیر «هی کشتن و تیر زدن، اوین رو آتیش زدن» و «تا حرف حق رو گفتیم، صدای تیر شنفتیم» سر دادند. در روزهای بعد تهدیدات حراست و بسیج ادامه داشت. این روز آغاز موج ممنوع الوردی دانشجویان خواجه نصیر بود.

دوشنبه ۲ آبان نقطه عطفی در اعتراضات دانشگاه خواجه نصیر بود. در این روز سخنگوی دولت جهت منحرف کردن فضای اعتراضی دانشگاه و تقلیل مسائل بنیادین به دو قطبی‌های کاذب درون حکومتی وارد پردیس ونک شده بود. در یک هفته گذشته دانشجویان خواجه نصیر به طرق مختلف تهدید شده بودند تا این روز به یک رژه‌ی رسانه‌ای مطلوب برای آرام نشان دادن فضای دانشگاه تبدیل شود اما با حضور پرشمار دانشجویان در محل برگزاری جلسه، برگزاری این نمایش ناکام ماند. دانشجویان که ابتدا در لابی پردیس تجمع کرده بودند با وجود حضور پر تعداد نیروهای لباس شخصی و بسیجی وارد سالن برگزاری شده و شروع به سر دادن شعارهایی مثل «زن زندگی آزادی»، «سیستم فاسد نمی‌خوایم، مهمون قاتل نمی‌خوایم»، «می‌کشم می‌کشم هر آنکه خواهرم کشت»، «مرگ بر دیکتاتور»، «خس و خاشاک تویی، پست‌تر از خاک تویی» و «قاتل برو بیرون» کردند. در پلاکاردهای دانشجویان نوشته شده بود «آبان شروع شد». پس از تلاش ناموفق برای بیرون راندن دانشجویان توسط حراست و افزایش تعداد معترضین، سخنگو تحت فشار مجبور به ترک دانشگاه شد. به هنگام خروج او، بسیجی‌ها «حیدر حیدر» گویان به سمت دانشجویان حمله‌ور شدند و سپس شروع به فیلم برداری از چهره دانشجویان کردند.

چهارشنبه ۴ آبان مصادف با چهلم مهسا امینی، دانشجویان در پردیس سیدخندان تحصن کردند. این تحصن در لابی دانشکده برق با روشن کردن شمع و به دست گرفتن تصاویری از دانشجویان بازداشتی و کشته‌شدگان جنبش آغاز شد. در ادامه دانشجویان به همخوانی سرودهای انقلابی از جمله «از خون جوانان وطن لاله دمیده» پرداختند. با افزایش شمار دانشجویان تحصن به راهپیمایی به سمت در اصلی تبدیل شد و دانشجویان شروع به سر دادن شعارهای «کمر نظام تا شده، چهلم مهسا شده»، «هر یه نفر کشته شه، هزار نفر پشتشه» و ... کردند. عصر آن روز خیابان‌های اطراف دانشگاه شاهد حضور مردم بود و نیروهای امنیتی و

لباس شخصی‌های مسلح با شلیک گاز اشک‌آور و گلوله‌های ساچمه‌ای مانع پیوستن دانشجویان به مردم شدند.

شب ۶ آبان دو دانشجوی دیگر از دانشگاه خواجه نصیر در منازل شخصی‌شان بازداشت شدند. در واکنش به این خبر، شنبه ۷ آبان تجمع بزرگی در پردیس تهرانپارس شکل گرفت. دانشجویان با تعطیل کردن تمام کلاس‌ها، از راهرو اصلی دانشکده هوافضا شروع به سر دادن شعار کرده و نهایتاً روبروی دانشکده ریاضی تجمع برگزار کردند. همزمان دانشجویان در لابی مکانیک پردیس ونک تجمع دیگری به راه انداختند. در این روز نیروهای امنیتی این دو پردیس را کاملاً محاصره کرده و دانشجویان را تهدید کردند. همزمان با چندین نفر از دانشجویان تماس‌هایی جهت تهدید آن‌ها گرفته شد.

با توجه به ممنوع‌الورود شدن تعدادی از دانشجویان در همه پردیس‌ها و احضار آن‌ها به کمیته انضباطی تا دو هفته تحریم کلاس‌ها و تجمعات دانشجویی برای حمایت از بازداشتی‌ها و کمیته‌ای‌ها ادامه یافت.

سه‌شنبه ۲۴ آبان تجمع اصلی در پردیس سیدخندان به مناسبت کشتار آبان ۹۸ برگزار شد. در این تجمع شعارهای «هزار و پونصد نفر، کشته آبان ما»، «آبان‌ماه تابان، دیکتاتوری به پایان»، «بهش نگید اعتراض، اسمش شده انقلاب» و ... سر داده شد. همچنین با توجه به آغاز اعتصابات کارگری در سطح کشور، شعارهای «کارگر معلم دانشجو اتحاد اتحاد»، «نه سلطنت نه رهبری، آزادی و برابری» نیز در تجمع به گوش می‌رسید.

چهارشنبه ۲۵ آبان دانشجویان با حضور در آمفی تئاتر دانشکده برق مقابل ریاست وقت دانشگاه تجمع کردند. در این تجمع شعارهایی نظیر «تا حقمو نگیرم، سر کلاس نمیرم»، «دانشگاه سپاهی نمی‌خوایم» و «دانشجو تعلیق بشه، دانشگاه تعطیل میشه» سر داده شد. دانشجویان پس از خروج از سالن به سمت در اصلی راهپیمایی کردند. در این روز نیروهای بسیج برای ایجاد اختلال در اعتراض، اقدام به فیلم برداری و فحاشی کردند.

شنبه ۲۸ آبان، خونین‌ترین روز در دانشگاه خواجه نصیر بود. در این روز نیروهای بسیجی از همه پردیس‌ها برای برهم زدن تجمع در پردیس ونک جمع شده بودند. همچنین اعضای سابق بسیج که دیگر دانشجوی نبوده و اجازه ورود نداشتند با همکاری حراست به شکل غیرقانونی وارد پردیس شدند. همزمان نیروی حراست درب‌های پردیس را به روی دانشجویان سایر رشته‌ها بست و از ورود آن‌ها جلوگیری کرد. دانشجویان که پشت در مانده بودند در اعتراض به رفتار حراست، در خیابان مقابل دانشگاه تجمع کرده و شعار سر دادند. این در حالی بود که بسیجی‌ها در داخل پردیس مشغول ضرب و جرح دانشجویان معترض بودند. نیروهای امنیتی با ورود به خیابان پردیس با شلیک گاز اشک‌آور، گلوله ساچمه‌ای و پینت‌بال به شکل وحشیانه‌ای به دانشجویان حمله‌ور شدند. با فشار دانشجویان نهایتاً درها گشوده شد و دانشجویان به داخل حیاط پناه بردند اما با یورش نیروهای بسیجی داخل حیاط روبرو شدند که بدون هیچ دلیلی شروع به ضرب و جرح آنان کردند. با پیوستن دانشجویان بیرونی به تجمع، بسیجی‌ها و نیروهای لباس شخصی شروع به فیلم برداری از

اعتراضات کردند و سپس به تجمع حمله‌ور شدند. همزمان با زد و خوردهای داخل حیاط، نیروهای امنیتی به فحاشی و تهدید دانشجویان پرداختند. مسئولین حراست نیز با گشودن درها شرایط را برای ورود نیروهای لباس شخصی بیشتر محیا کردند. دانشجویان برای جلوگیری از مواجهه با نیروهای امنیتی به سمت لابی رفته و تجمع را آنجا ادامه دادند. در این روز تعدادی از دانشجویان دچار تنگی نفس ناشی از گازهای اشک‌آور شدند و دست کم ۱۰ نفر از ناحیه‌های سر، دست و فک دچار شکستگی گشتند.

شب ۲۸ آبان برای اولین بار در جریان جنبش دانشجویان در خوابگاه دانش تجمع کردند و با شعارهای «مرگ بر بسیجی» و «امسال سال خونه، سیدعلی سرنگونه» به وحشیگری بسیج واکنش نشان دادند.

۲۹ و ۳۰ آبان دانشجویان در همه پردیس‌ها تجمعاتی شکل دادند. ۲۹ آبان درهای پردیس میرداماد به شکل غیرقانونی به روی دانشجویان بسته شد و دانشجویان در خیابان با نیروهای امنیتی مواجه شدند. ۳۰ آبان همین روند در پردیس سیدخندان تکرار شد و دانشجویان در کوچه منتهی به پردیس تجمع کرده و با شعار «قسم به خون یاران، ایستاده ایم تا پایان» به تهدیدها پاسخ صریح دادند.

اولین روز آذرماه دانشجویان در پردیس‌های تهرانپارس و سیدخندان تجمع کردند. از شعارهای این تجمعات می‌توان به «آزادی حق ماست، قدرت ما جمع ماست» اشاره کرد.

شنبه ۵ آذر دانشجویان در پردیس سیدخندان با شعار «کردستان تنها نیه، خواجه پشتیبانیه» از اعتراضات کردستان حمایت کردند. همزمان در پردیس میرداماد دانشجویان با فریاد «بیشرف» به تهدیدات نیروهای حراست پاسخ دادند.

یکشنبه ۶ آذر همزمان با برگزاری انتخابات شورای صنفی دانشگاه، دانشجویان در پردیس میرداماد دست به تحصن زده و خواستار آزادی دانشجویان بازداشتی و لغو کمیته‌های انضباطی شدند.

سه‌شنبه ۱۵ آذر دانشجویان دانشگاه خواجه نصیر بار دیگر در همه پردیس‌ها تجمع کردند. از شعارهای سر داده شده در این روز می‌توان به «مرگ بر استبداد، حجاب و گشت ارشاد»، «گرونی تورم بلای جون مردم» و «جوانرود پیرانشهر چشم و چراغ کشور» اشاره کرد. در این روز با تعداد زیادی از دانشجویان تماس‌های تهدیدآمیز گرفته شد اما این پایان کار نبود. در پردیس ونک پس از خروج دانشجویان، سه تن از آن‌ها در نزدیکی ساختمان مرکزی دانشگاه توسط نیروهای لباس شخصی ربوده شدند.

در روز دانشجو، دانشجویان در پردیس سیدخندان تجمع کردند و با شعار «دانشجوی آزاده راهت ادامه دارد» از دانشجویان بازداشتی حمایت کردند. در همین دقایق دو تن از دانشجویان در کوچه منتهی به دانشگاه توسط نیروهای لباس شخصی ربوده شدند. دانشجویان خشمگین با دیدن این صحنه به دادن شعارهای تندتر مثل «امسال می‌ده کشته سپاه مرگ بر اصل نظام» و «مرگ بر دیکتاتور» پرداختند.

نهایتاً ۱۸ دی ماه با وجود تمام تهدیدها، دانشجویان دانشگاه خواجه نصیر با حضور پرشور در تمام پردیس‌ها یاد قربانیان ترور هواپیمای اوکراینی را زنده نگه داشتند.

یکی از مشکلات اصلی در تجمعات دانشجویی دانشگاه خواجه نصیر، عدم متمرکز بودن این دانشگاه و فاصله زیاد پردیس‌ها نسبت به یکدیگر بود. این مشکل موجب بروز مسائل بعدی از جمله کاهش امکان تجمع بدون هماهنگی و لزوم صدور فراخوان قبل از تجمع که به خودی خود نیازمند رسانه مرجع می‌باشد، می‌شد. با این وجود برخی تجمعات اولیه دانشگاه با حضور خیره‌کننده دانشجویان (در برخی تجمعات تا ۸۰۰ نفر) همراه بود. اما با افزایش سرکوب حراست و به کار بستن شیوه‌های جدید کنترل مانند ممانعت از ورود دانشجویانی که دانشکده‌هایشان در پردیس اصلی قرار نداشتند، عملاً امکان شکل‌دهی تجمع بسیار کاهش یافت. بنابراین طبیعی بود که رفته رفته، شاهد شکل‌گیری تجمعات هماهنگ در هر چهار پردیس باشیم.

پردیس‌های ونک و سیدخندان با توجه به جمعیت زیاد (نسبت به دو پردیس دیگر) عموماً به عنوان محل تجمعات انتخاب می‌شدند و دانشجویان دانشگاه در این دو پردیس گرد هم می‌آمدند. همچنین پردیس میرداماد به دلیل موقعیت مکانی ویژه (تقاطع میرداماد-ولیعصر) شاهد خشن‌ترین نوع برخورد نیروهای امنیتی بود. از طرفی پردیس تهرانپارس به دلیل دوری از سایر پردیس‌ها عموماً شاهد تجمعات پرجمعیت نبود و اعتراضات بیشتر در قالب تحصن بروز می‌یافت.

علاوه بر پراکندگی پردیس‌های دانشگاه در سطح شهر، حجم گسترده سرکوب جامعه و وقوع رخدادها و فجایع پرشمار، زمان لازم برای هماهنگی قبلی را محدود می‌کرد. این امر در کنار خصلت بارز جنبش اخیر، یعنی خودجوش بودن آن و نبود میانجی واقعی برای تجمع و در نهایت تشکل‌یابی و اتحاد نیروها، منجر شد تا کنش‌های دانشجویی توسط سیستم سرکوب تجزیه شده و تضعیف شوند.

در این شرایط علاوه بر شکل‌گیری تجمع‌های متعدد اما کم‌تعدادتر در پردیس‌های مختلف دانشگاه، ایده «تحصن» و سپس «اعتصاب» به مثابه شکلی از کنش کم‌هزینه‌تر مطرح شد.

تحصن

همانطور که بالاتر اشاره شد، در دانشگاه خواجه نصیر اکثر تجمعات دانشجویی از تحصن شروع می‌شد و این دو کنش اعتراضی عموماً جدا از هم نبودند اما بنا به اقتضای زمان و در نظر گرفتن حجم سرکوب، در برخی موارد تحصن‌ها منجر به تجمع نشدند.

در ابتدای مهرماه که تاکید سران وقت دانشگاه بر برگزاری کلاس‌ها جهت عادی جلوه دادن شرایط بود، بسیاری از دانشجویان دانشگاه با نشستن در راهرو کلاس‌ها اعتراض خود را وضع موجود نشان می‌دادند.

از جمله این موارد می‌توان به تحصن ۱۰ مهر دانشجویان پردیس سیدخندان و ۱۱ مهر پردیس تهرانپارس در راهرو کلاس‌ها در هفته اول حضوری شدن کلاس‌های ترم اشاره کرد. دانشجویان پردیس تهرانپارس که به لحاظ موقعیت مکانی نسبت به سایر پردیس‌ها فاصله زیادی دارد، بیشتر از همین روش برای بیان اعتراض بهره می‌بردند.

نمونه این نوع نشست‌ها در راهرو کلاس‌ها ۱۶ و ۱۷ مهر در تهرانپارس تکرار شد. همچنین ۱۷ مهر دانشجویان سیدخندان در لابی دانشکده برق تحصن کردند.

همانطور که اشاره شد، تحصن ۱۸ مهر در پردیس ونک و میرداماد در اعتراض به تفکیک جنسیتی سلف در فضای بیرونی آن صورت گرفت و دانشجویان به شکل متحد غذای خود را خارج از سلف صرف کردند.

بیشترین تعداد تحصن اما در بازه دو هفته‌ای ۷ ام تا ۱۸ ام آبان در همه پردیس‌های دانشگاه صورت گرفت. با توجه به بازداشت چند تن و ممنوع الورد کردن غیرقانونی تعداد کثیری از دانشجویان، تحصن و امتناع از حضور در کلاس کنش اصلی این بازه دو هفته‌ای بود.

اعتصاب

عدم حضور در کلاس‌ها و تحریم رخدادهای آموزشی در ترم اول سال گذشته در بازه‌های طولانی رخ داد. در برخی دانشکده‌ها از جمله نقشه برداری و ریاضی دانشجویان تقریباً تمام طول ترم را از رفتن سر کلاس امتناع کردند. علاوه بر اعتصاب به شکل فوق، در چند مورد دانشجویان تصمیم به تحریم امتحانات گرفتند که به عنوان نمونه می‌توان به تحریم امتحان میانترم در روز ۳۰ آبان اشاره کرد.

اما اعتصاب به شکل جدی‌تر، در دوران جنبش در دو برهه واقع شد. اولین مورد در هفته اول مهرماه بود که مسئولین دانشگاه با مجازی کردن کلاس‌ها، سعی در کنترل اعتراضات دانشگاه داشتند. دانشجویان دانشگاه در اعتراض به وضع موجود به شکل متحد از حضور در کلاس‌های مجازی خودداری کردند.

دومین مورد اعتصاب سراسری، پس از بازداشت گسترده دانشجویان خواجه نصیر از روز دانشجو شروع شد. روزهای ۱۵، ۱۶ و ۱۷ آذر، سیاه‌ترین روزهای دانشگاه خواجه نصیر بودند. نیروهای لباس شخصی اطراف تمام پردیس‌های دانشگاه به کمین نشست‌ها بودند. در این روزها دانشجویانی از تقاطع ولیعصر-میرداماد، کوچه مقابل پردیس سیدخندان و مقابل خوابگاه دانش واقع در تهرانپارس ربوده شدند. همچنین نیروهای امنیتی با یورش به منازل شخصی دانشجویان نیز چند تن را بازداشت کردند. در این سه روز قریب به ۱۳ دانشجوی دانشگاه به شکل وحشیانه‌ای بازداشت شدند.

با توجه به جو شدید امنیتی در دانشگاه خواجه نصیر، دانشجویان تصمیم به اعتصاب سراسری گرفته و از تمامی فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی تا آزادی تمام همکلاسی‌هایشان امتناع کردند. آزادی دانشجویان ربوده شده این سه روز و باقی دانشجویان بازداشتی دانشگاه پس از اعتصاب دو هفته‌ای رخ داد.

هنر اعتراضی

در کنار انواع کنش‌های اعتراضی صورت گرفته دیوان‌نویسی، شعارنویسی و پرفورمنس‌های هنری اعتراضی نیز بخش بزرگی از تاکتیک‌های استفاده شده توسط دانشجویان در جنبش زن زندگی آزادی بودند. این نوع از کنش‌های اعتراضی به دلیل خصلت ویژه‌شان، کنشی فردی‌تر و مخفیانه‌تر بودند که بیش از دیگر کنش‌ها تداوم داشتند. اما به کنش جمعی همخوانی سرودهای انقلابی نیز می‌توان اشاره کرد. تحصن‌ها در دانشگاه خواجه نصیر عموماً با همخوانی سرودهایی مثل «از خون جوانان»، «خون ارغوان‌ها»، «عدالت کجایی»، «برای»، «سرود زن» و ... همراه بود.

بیانیه

در اعتراضات سال گذشته یکی از روش‌های بیان خشم دانشجویان علیه حکومت صدور بیانیه‌های اعتراضی بود. این بیانیه‌ها علاوه بر نشان دادن همگامی با مردم معترض سطح کشور و واکنش به امواج سرکوب، موجب ایجاد همبستگی در داخل دانشگاه نیز می‌شد. بیانیه‌ها از طرفی مبین همکاری پردیس‌ها و دانشکده‌ها حول رنج‌ها و خواست‌های مشترک بودند و از طرف دیگر همراهی متقابل اساتید و دانشجویان را نشان می‌دادند.

برخی از این بیانیه‌ها از سمت نهادهای دانشجویی قانونی صادر می‌شدند. بیانیه تحریم جلسه گفتگو با ریاست وقت دانشگاه از سمت انجمن‌های علمی و کانون‌های فرهنگی دانشگاه در تاریخ ۲۵ آبان، بیانیه مطالبه آزادی بی‌قید و شرط بازداشتی‌ها از سمت شورای صنفی دانشگاه در تاریخ ۱۵ آذر و نامه ابراز نگرانی از بازداشت گسترده دانشجویان توسط جمعی از اساتید برق و کامپیوتر از جمله بیانیه‌هایی بودند که از کانال‌های رسمی منتشر شدند.

اما بیانیه‌های اصلی نوشته شده در واکنش به جنایت‌ها، با عناوینی چون «جمعی از دانشجویان دانشگاه خواجه نصیر» در کانال‌های تلگرامی اعلام وضعیت خواجه نصیر و اخبار اعتراضات دانشگاه خواجه نصیر نشر می‌یافت. از جمله این بیانیه‌ها می‌توان به بیانیه ۱۶ آذر در واکنش به حمله نیروهای امنیتی به پردیس میرداماد، بیانیه ۴ آبان درباره مراسم چهلم مهسا امینی و بیانیه ۲۹ آبان در پاسخ به وحشی‌گری بسیجی‌ها در پردیس ونک اشاره کرد.

حراست در طول قیام

یکی از مهم‌ترین عناصر سرکوب دانشگاه در اعتراضات دانشجویی سال ۱۴۰۱ حراست دانشگاه بود. این نهاد که ظاهراً زیرمجموعه نهاد ریاست دانشگاه می‌باشد در عمل مستقیماً توسط نیروی‌های امنیتی هدایت می‌شود و بارها مشاهده شده است که حتی ریاست دانشگاه هم قادر به کنترل این نهاد سرکوبگر نیست، به طوری که حتی در برخی مواقع سیاست‌های کلی دانشگاه نیز تحت تاثیر نظر واحد حراست می‌باشد. این نهاد ذاتاً نه برای حراست از ساحت دانشگاه در برابر عوامل بیرونی که برای ایجاد فضای مطلوب برای حاکمین به کارگرفته می‌شود. در این بخش به اقدامات سرکوبگرانه حراست در طول قیام در دانشگاه خواجه نصیر می‌پردازیم.

حراست دانشگاه خواجه نصیر در روزهای ابتدایی اعتراضات توقع بروز تجمعات چند صد نفره و آمادگی مقابله با آن‌ها را نداشت. نیروهای حراست روز ۲۹ شهریور در همان تجمع اول با دانشجویان درگیر شدند و از فردای آن روز از سر استیصال شروع به گرفتن تماس‌های تهدیدآمیز با دانشجویان و خانواده آن‌ها کردند.

پس از متوقف نشدن اعتراضات با این تهدیدات فله‌ای، حراست روی به تهدید تک به تک افراد آورد. در همان هفته‌های اول مهرماه بارها میانه تجمع، نیروهای حراست به سمت دانشجویان یورش برده و چند نفر را به زور وارد اتاقک نگهبانی پردیس ونک کردند. در حالی که پردیس در محاصره نیروهای امنیتی بود به این دانشجویان اتهام لیدری اعتراضات زده می‌شد و آن‌ها تهدید به تحویل به نیروهای بیرونی می‌شدند. مسئولین حراست سعی داشتند با تحت فشار قرار دادن این دانشجویان از آن‌ها برای برهم زدن تجمعات استفاده کنند.

بعداً بارها با ضبط غیرقانونی کارت دانشجویی افراد، آن‌ها را مجبور به حضور در دفتر حراست مرکزی می‌کردند تا در غیاب دوستانشان آن‌ها را تهدید به اخراج یا بازداشت کنند و با فشار روانی از آن‌ها اطلاعات بگیرند.

با وجود این فشارها، مسئولین ارشد حراست در میانه تجمعات همواره سعی در فریب دانشجویان داشتند. به عنوان نمونه در تجمع ۱۱ مهر سیدخندان، حراست ادعا کرد که نیروهای امنیتی اجازه ورود به پردیس را اخذ کرده اند اما حراست قویاً از دانشجویان حفاظت خواهد کرد. پس از دور شدن نیروهای بیرونی، حراست مدعی شد که فضا برای خروج دانشجویان محیاست در حالی که نیروهای امنیتی و لباس شخصی زیر پل سیدخندان منتظر خروج دانشجویان بودند.

آبان‌ماه با پیشروی دانشجویان در عرصه اعتراضات و ناکام ماندن تهدیدات، حراست در هماهنگی با ریاست دست به دو عمل کاملاً غیرقانونی زد. اول برقراری ممنوعیت تردد دانشجویان در پردیسی غیر از پردیس دانشکده خود و دوم ممانعت از ورود برخی دانشجویان به بهانه تشکیل پرونده انضباطی.

همانطور که در بخش قبل ذکر شد، این اعمال موجب شد تا تشکیل تجمعات بزرگ در یک پردیس واحد دچار مشکل و عملاً غیرممکن شود. با این حال شعله اعتراضات خاموش نشد و با روش‌های دیگر ادامه یافت.

در اوج اعتراضات حراست دیگر از رویارویی مستقیم با دانشجویان پرهیز می‌کرد و در عوض محیط دانشکده‌ها و خوابگاه‌ها پر شد از افراد ناشناس جدید ال‌ورود و خودروهایی بی‌نام و نشان. مسئولینی که همواره در برابر اجرای تعهداتشان در قبال وضعیت رفاهی دانشجویان کاسه نداری رو می‌کردند، در هماهنگی کامل با نهاد حراست و سرویس‌های امنیتی مشغول تزریق بودجه‌های هنگفت برای به‌روزرسانی دوربین‌های مدار بسته بودند. به سرعت قدم به قدم دانشگاه زیر چکمه‌های حراست و سیستم‌های امنیتی قرار گرفت. اما تمام این ولخرجی‌ها از حق و حقوق دانشجو نتوانست در برگزاری تجمعات اخلاقی ایجاد کند.

سیستم‌های ناظر که از کنترل شرایط و پایان دادن به اعتراضات عاجز بودند دستور به اقدام آتش به اختیار نیروهای بسیجی دادند. این افراد که در طول اعتراضات با فیلم برداری از چهره معترضان مشغول پرونده‌سازی برای دانشجویان بودند، روز ۲۸ آبان با تعداد زیادی از نیروهای لباس شخصی وارد پردیس ونک شده و به ضرب و جرح دانشجویان پرداختند. در این روز حراست دانشگاه با گشودن درب پردیس به روی نیروهای امنیتی وظیفه خود را به انجام رساند.

مسئولین حراست دانشگاه که چندی بود ادعای بی‌طرفی و حتی کمک به دانشجویان را داشتند، در روزهای ۱۵، ۱۶ و ۱۷ آذر با هماهنگی نیروهای امنیتی، خوی رذیلانه خود را عیان کردند. حراست دانشگاه که در جریان بازداشت‌های قبلی نیز نقش موثر ایفا کرده بود، در این سه روز مستقیماً به تحویل دانشجویان به نیروهای امنیتی پرداخت. حراست خواجه نصیر که مانند بازجویان امنیتی در جلسات خصوصی برای تحت فشار قرار دادن دانشجویان از مسائل شخصی آن‌ها در خارج از محیط دانشگاه صحبت می‌کرد، نسبت به عدم ورود به صحنه در جریان بازداشت دانشجویان از مقابل پردیس‌ها اعلام داشت که کارکرد این نهاد منحصر به محیط دانشگاه است و یک متر آن طرف‌تر اختیاری ندارد.

حراست دانشگاه در روزهای اعتراض نیز در برابر ضرب و شتم دانشجویان در خارج پردیس‌ها توسط نیروهای امنیتی همین پاسخ را تکرار می‌کرد. این در حالی است که روز ۱۷ آذر مامورین حراست پردیس تهرانپارس، به زور دانشجویان را از خوابگاه دانش خارج کرده و مستقیماً تحویل نیروهای لباس شخصی دادند.

رفتار حراست در این روز مهر تاییدی بر ذات سرکوبگر این نهاد بود و قطعا در حافظه جمعی دانشجویان دانشگاه خواجه نصیر باقی خواهد ماند تا دیگر هرگز فریب نمایش‌های پوچ آنان را نخورند.

کمیته انضباطی

در دانشگاه خواجه نصیر، کمیته انضباطی نه تنها یک نهاد مستقل نیست بلکه در هماهنگی کامل با نهادهای امنیتی در سرکوب دانشگاه مشارکت کرده است. این اهرم سرکوب در کنار نهاد حراست با ممنوع الورد کردن غیرقانونی دانشجویان به فضای پردیس‌ها و اخراج شبانه برخی دانشجویان خوابگاهی آغاز به کار کرد.

تخمین زده می‌شود که در سال گذشته دست کم ۱۰۰ نفر از دانشجویان دانشگاه به کمیته احضار شده باشند. از این جمع، بیش از ۱۰ دانشجویان با احکام سنگین انضباطی روبه‌رو شده‌اند که از یک ترم محرومیت از تسهیلات رفاهی تا ۲ ترم منع موقت از تحصیل با احتساب سنوات را شامل می‌شوند. روند برگزاری و شیوه صدور این آراء، دارای اشکالات قانونی فراوان بوده است که به برخی از آن‌ها اشاره می‌شود:

۱) احضار غیر قانونی

موج اول کمیته‌ای کردن دانشجویان در آبان‌ماه رخ داد. احضار دانشجویان بر خلاف ماده ۶۷ شیوه‌نامه انضباطی وقت (ویرایش سال ۹۸) نه به صورت مکتوب و تلفنی و نه با استفاده از سامانه‌های دانشگاهی بلکه با ممانعت از ورود دانشجویان به فضای دانشگاه، توسط نیروهای حراست صورت گرفت. اجازه ورود مشروط به حضور در ساختمان مرکزی و ارائه دفاعیه می‌شود و در تمام این مدت هیچ‌نامه مکتوب قابل استنادی جهت حضور در جلسه تفهیم اتهام به دانشجویان ارائه نمی‌شود.

۲) عدم ارائه ادله تخلف در جلسه تفهیم اتهام

مسئول دبیرخانه کمیته انضباطی به جای تفهیم اتهام با شرایط مندرج در شیوه‌نامه، به ذکر ماده اتهامی بسنده کرده و هیچ اشاره‌ای به ادله مطرح شده نمی‌کند. همچنین به جای ذکر حقوق دانشجویان (بند چ ماده ۶۵ شیوه‌نامه ۹۸) مانند حق دفاع حضوری، هشدار نسبت به اظهارات و سایر حقوق دفاعی، در رفتارهایی خلاف شیوه‌نامه، قانون اساسی و آیین دادرسی کیفری پیش از برگزاری جلسه شورای بدوی، دانشجویان احضار شده را متخلف دانسته و وعده احکام قاطع می‌دهد.

۳) سلب حق دفاع حضوری در شورای بدوی و تجدید نظر

در اقدامی بی سابقه جلسات شورای بدوی بدون حضور دانشجویان برگزار شدند که نقض فاحش حق دفاع (اصل پنج شیوه‌نامه) از دانشجویان بود. خبر صدور احکام، نه به صورت مکتوب یا تلفنی که با ممنوع الوردی

مجدد و به وسیله واحد حراست به دانشجویان ابلاغ شده است. پس از حضور دانشجویان در ساختمان مرکزی جهت دریافت حکم، مجدد عنوان حکم صادره بیان و هیچ حکم مکتوبی تحویل داده نمی‌شود. همچنین به دلیل روشن نبودن جزئیات پرونده، اجازه رونوشت برداری نیز به دانشجویان داده نمی‌شود. همچنین از سوی دبیرخانه هیچ گونه صورت جلسه‌ای برای جلسات شورای بدوی ارائه نشده است که با توجه به نامشخص بودن اعضای شورا، احتمال عدم حضور یا اطلاع اعضا و عدم وجود حدنصاب برگزاری جلسه وجود دارد. همچنین بندهای ذکر شده در حکم صادره با جلسه تفهیم اتهام همخوانی نداشته و جهت صدور احکام سنگین‌تر بندهای دیگری نیز بدون اطلاع دانشجویان افزوده شده است.

در ادامه این روند، با وجود اعتراض دانشجویان نسبت به احکام صادره و تاکید روی روند غیرقانونی شورای بدوی، شورای تجدید نظر به جای ابطال رای شورای بدوی، چند مورد از احکام را تخفیف و سایر آن‌ها را عیناً تایید کرد.

۴) ارائه تفاسیر نادرست از مواد شیوه نامه

بر اساس شیوه نامه انضباطی تفسیری که باید از مواد قانونی صورت گیرد همواره تفسیری به نفع متهم (اصل سوم: اصل برائت و تفسیر به نفع متهم تخلف) بوده است. اما کمیته انضباطی دانشگاه خواهی نصیر از مواد شیوه نامه و حتی قوانین بالادستی تفاسیری مطلقاً ضد دانشجویی ارائه داده است. کمیته انضباطی دانشگاه هر نوع تجمع و تحصن سیاسی و صنفی را مصداق ماده ۴۴ (ایجاد و شرکت در بلوا و آشوب) دانسته است. همچنین اعضای این کمیته تجمعات دانشجویی شکل گرفته را «تجمع غیرقانونی بدون مجوز» خوانده اند، حال آنکه اصل ۲۷ قانون اساسی حق تشکیل اجتماعات و راهپیمایی را به رسمیت شناخته است و گرفتن مجوز (قانون احزاب) برای احزاب سیاسی تعریف شده است، نه اجتماعات مستقل مردمی و دانشجویی.

۵) عدم رعایت اصول اولیه حقوق دانشجویان

در تمام مراحل پرونده تنها پاسخ مسئولین برای دلیل تشکیل پرونده و یا صدور حکم، گزارش حراست اعلام می‌شود که نشان از عدم استقلال کمیته انضباطی در تشکیل پرونده و صدور آراست. در مقابل اعتراض دانشجویان به روند غیرقانونی، مسئولین کمیته انضباطی به دستوری از نهاد بالادست (شاک) ارجاع داده و از پذیرفتن مسئولیت سر باز می‌زنند. نقطه اشتراک تمام پرونده‌های انضباطی این دوران، نادیده گرفتن مطلق حقوق دانشجویان و اصول ۱۷ گانه حاکم بر رسیدگی به تخلفات دانشجویی است. به عنوان مثال می‌توان به عدم رسیدگی به پرونده ضرب و جرح توسط نیروهای بسیج با وجود شاکی خصوصی در پرونده‌ها اشاره کرد که نشان از نادیده گرفتن اصل بیطرفی و برابری (اصول چهارم و هشتم شیوه نامه) در برخورد با پرونده‌ها است.

اساتید؛ کنش‌ها و سرکوب‌ها

در این قسمت، گزارش فعالیت‌ها و حمایت‌های اساتید از دانشجویان و در ادامه، تهدید و سرکوب ایشان توسط حراست دانشگاه و وزارت اطلاعات در سال گذشته، شرح داده می‌شود.

با شروع جنبش سراسری دانشجویان در آغاز سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲ و اعتراضات و اعتصابات مداوم دانشجویان، رفته رفته اساتید دانشگاه خواجه نصیر نیز هریک به نحو خود سعی در تلطیف بخشیدن شرایط برای دانشجویان داشتند.

چه در مدتی که دانشگاه به بهانه‌های مختلف کلاس‌ها را مجازی اعلام می‌کرد و چه در زمان حضوری شدن کلاس‌ها، اساتید در دانشکده‌های مختلف با اقداماتی از قبیل عدم حضور و غیاب یا عدم تشکیل کلاس به دلیل به حد نصاب نرسیدن تعداد دانشجویان در هر جلسه، با اعتصابات همکاری کردند. حتی با وجود فشار بیش از اندازه دانشگاه و ساختمان مرکزی مبنی بر تشکیل حتمی کلاس‌ها، باز هم تعدادی از اساتید در جهت حمایت از دانشجویان با عدم تشکیل کلاس در روزهای اعتصاب موافقت کردند.

پس از فاجعه دانشگاه شریف در ۱۰ مهرماه نیز، اساتید با اعلام نگرانی از تشابه این رویداد به فاجعه کوی دانشگاه، حمایت خود را از دانشجویان شریف اعلام کردند. همچنین در حوالی هفته دوم مهرماه، برخی از اساتید دانشگاه در همکاری با حدود ۱۰۰۰ تن از اساتید دیگر دانشگاه‌های سرتاسر کشور، نامه سرگشاده‌ای را در اعتراض به برخورد با معترضان، ورود نیروهای امنیتی به داخل دانشگاه، دستگیری دانشجویان و هتک حرمت ساحت دانشگاه امضا کردند و اعتصاب کامل خود را تا زمان آزادی همه دانشجویان زندانی اعلام کردند.

بعد از مدتی، در پی تلاش دانشگاه برای ایجاد فضای خفقان و سرکوب و در نتیجه ممنوع‌الورودی برخی از دانشجویان معترض به صورت تصادفی، اساتید به حمایت از دانشجویان برخاستند و از راه‌های تشکیل ندادن کلاس‌ها و یا صحبت با مسئولین بالادست و پادرمیانی، درصدد حل مشکل برای این قبیل دانشجویان برآمدند.

طبق اخبار برآمده، اساتید دانشگاه در برخی از جلسات مخصوص مسئولین و اساتید نیز، سرکوب‌ها، خشونت‌ها و اقدامات غیرانسانی علیه شأن دانشجو و دانشگاه را زیر سوال برده و هرگونه اقدام خشونت‌آمیز و سو استفاده از قدرت از سمت دانشگاه و نهادهای دیگر در مقابل جامعه دانشجویی را محکوم کردند. ایشان همچنین اعلام داشتند مطابق اصل ۲۷ قانون اساسی، اعتراض مسالمت‌آمیز آزاد بوده و تهدید دانشجو و جامعه در این شرایط، مخالف قوانین کشور است.

گرچه مسئولین بالارترتبه دانشگاه به همه اساتید چه با سوابق بالا چه کم‌گوشزد می‌کردند که حمایت از دانشجویان برای آن‌ها عواقب جبران‌ناپذیری دارد، اما در این بین اساتید جوان‌تر و کم‌سابقه‌تر، بیشتر از بقیه،

مدام به قطع همکاری تهدید می‌شدند و فشار حداکثری دانشگاه بر این بود که هیچ‌گونه همکاری‌ای از سمت این اساتید با جنبش مردمی و دانشجویی صورت نگیرد.

پس از شروع سرکوب نهادهای امنیتی در جهت دستگیری دانشجویان دانشگاه خواجه‌نصیر و به خصوص در زمان دستگیری بالغ بر ۱۳ دانشجو در ۳ روز متوالی ۱۵ تا ۱۷ آذر، تیر خلاص به صبر اساتید نیز زده شد و در پی تعطیلی تمام و کمال دانشگاه به مدت ۲ هفته، نامه‌ای در تاریخ ۲۲ آذر از سمت ۴۰ تن از اساتید دانشکده برق و کامپیوتر به ریاست دانشگاه ارسال شد و عدم انجام وظیفه درست حراست دانشگاه در حفاظت دانشجویان در روز ۱۶ آذر زیر سوال برده شد. در این نامه دزدیده شدن ۳ تن از دانشجویان در روز ۱۶ آذر در جلوی درب دانشکده برق و در حضور حراست ذکر شد و به هتک حرمت دانشجو و دانشگاه در این اقدام، اعتراض محکمی انجام شد. برخی اساتید دیگر دانشکده‌ها نیز خواستار آزادی دانشجویان زندانی شدند.

در ادامه و پس از گذشت مدتی، شاهد از دست دادن جایگاه‌های مدیریتی و کمیته‌ای شدن برخی اساتید به بهانه‌های واهی بودیم و گرچه هیچ‌کدام از این اساتید اقدامی علیه امنیت کشور نکرده بودند و تنها اتهامشان حمایت از دانشجویان بود، دانشگاه خواجه‌نصیر با این حال از هیچ اذیت و آزاری برای این اساتید فروگذار نکرد و با همکاری نهادهای شبه امنیتی، مزاحمت‌های بسیاری برای این اساتید به‌وجود آورد. جای تعجب دارد که حمایت از دانشجو در این دانشگاه و یا در این کشور، جرم محسوب شده و چنین عواقبی به همراه دارد.

دانشگاه خواجه نصیر در دوره بعد از اعتراضات

در این بخش به بیان مختصری از وضعیت دانشگاه خواجه نصیر در دوره بعد از اعتراضات جنبش زن زندگی آزادی می‌پردازیم. عملکرد مسئولان و تغییرات ساختاری دانشگاه نشان از فراهم کردن فضای سرکوب برای ترم آینده دارد که برخی از این تحولات اشاره شده است.

تغییرات ساختاری

شنبه ۱۰ تیرماه ۱۴۰۲، وزیر علوم طی حکمی ریاست دانشگاه خواجه نصیر را تغییر داد. از آن روز تقریباً تمام پست‌های مدیریتی چه در سطح دانشگاه و چه در سطح دانشکده‌ها تغییر کرده اند. افراد تازه منصوب شده مشخصاً از حامیان برخورد امنیتی با دانشجویان در دوره اعتراضات هستند.

حراست در دوره جدید

حراست با استفاده از بودجه‌ای که می‌توانست صرف دانشجویان و وضعیت رفاهی‌اش شود، مشغول تجهیز دوربین برای تمام محیط دانشگاه است. با در اختیار داشتن دوربین‌های فعلی حراست دانشگاه برای تعداد کثیری از دختران گزارش عدم رعایت حجاب رد کرده است و تعدادی نیز به کمیته‌های انضباطی احضار شده اند.

کمیته انضباطی در دوره جدید

صدور شیوه نامه جدید وزارتین در آذرماه با شدت گرفتن سرکوب مستقیم دانشگاه خواجه نصیر و بازداشت‌های گروهی مقارن شد. حضور مستقیم نیروهای امنیتی، به شکل مقطعی کارکرد کمیته انضباطی را به حاشیه برد. در این برهه با تعویض اعضای کمیته انضباطی روند جدیدی برای سرکوب دانشجویان دانشگاه اتخاذ شد. در روند جدید هر چند شکل قوانین بیشتر رعایت می‌شد، اما نهایتاً هدف ایجاد فضای اختناق در دانشگاه بود.

از شروع ترم تحصیلی جدید در بهمن‌ماه، تعداد بسیار بیشتری از دانشجویان به کمیته احضار شدند. فشار روی دانشجویان دختر برای حفظ حجاب اجباری از یک سمت و فشار روی فعالین دانشجویی از سوی دیگر شدت گرفت. این ترم تحصیلی که آن را می‌توان موج دوم سرکوب کمیته انضباطی در دانشگاه خواجه نصیر قلمداد کرد، با اخذ دفاعیه، تشکیل پرونده و باز نگه داشتن آن همراه بود. بلا تکلیفی دانشجویان تا پایان ترم و خالی شدن محیط دانشگاه ادامه داشت. رسیدگی به پرونده‌ها در تابستان، نشان از ترس تشکیل حلقه‌های اعتراضی علیه احکام انضباطی و همزمان تهی‌سازی دانشگاه برای ترم تحصیلی پیش رو است.